

Τίτλος Μαθήματος	Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (ΧΕΑΔ)				
Κωδικός Μαθήματος	ΕΔ163				
Τύπος μαθήματος	Επιλεγόμενο				
Επίπεδο	Μάστερ				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	3 ^ο εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Δρ. Ελένη Μίχα				
ECTS	10	Διαλέξεις / εβδομάδα	ΔΕ	Εργαστήρια / εβδομάδα	/
Στόχοι Μαθήματος	<p>Σκοπός του μαθήματος είναι η πλήρης εξοικείωση των φοιτητών με τις επιμέρους λειτουργίες του Χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης στο πλαίσιο της Συνθήκης της Λισαβόνας (Τίτλος V ΣΛΕΕ). Ειδικότερα, το μάθημα σκοπεύει στην περιγραφή, ανάλυση και πρακτική εφαρμογή των στόχων της ΣΛΕΕ στους τομείς του ασύλου και της μετανάστευσης, της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, στην αστυνομική συνεργασία και την ενδυνάμωση του ρόλου των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, με έμφαση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Δικαστήριο της ΕΕ (ΔΕΕ). Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στον επιμερισμό αρμοδιοτήτων μεταξύ ΕΕ και κρατών μελών για την επίτευξη των παραπάνω στόχων σε σχέση με τα διαφορετικά νομικά συστήματα και τις παραδόσεις των κρατών μελών.</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Με το τέλος του μαθήματος αναμένεται οι φοιτητές/-τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Κατανοούν τη νομική βάση και τις βασικές λειτουργίες του ΧΕΑΔ - Κατανοούν τη λειτουργία του συστήματος αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις - κατανοούν τον τρόπο λειτουργίας και τη συνεργασία μεταξύ των δικαστικών και των διωκτικών αρχών για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος στην ΕΕ - ασκούν κριτική στον τρόπο λειτουργίας και την αποτελεσματικότητα της συνεργασίας μεταξύ των δικαστικών και των διωκτικών αρχών για την καταπολέμηση του διασυνοριακού εγκλήματος στην ΕΕ - καταγράφουν και αναλύουν τις πολιτικές της ΕΕ για το άσυλο και τη μετανάστευση - επισημαίνουν τα προβλήματα που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ και προτείνουν αντίστοιχες λύσεις 				

	<ul style="list-style-type: none"> - κατανοούν τη λειτουργία της Ευροπoι και των υπολοίπων υπηρεσιών για την καταπολέμηση του εγκλήματος μέσα στην ΕΕ και κρίνουν την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας τους - ενσωματώνουν τα συμπεράσματα της δικανικής κρίσης του ΔΕΕ ως προς την αποτελεσματικότερη προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων μέσα στην ΕΕ στο πλαίσιο λειτουργίας του ΧΕΑΔ - διακρίνουν το ρόλο και τις αρμοδιότητες των εθνικών κοινοβουλίων στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας για τη λήψη μέτρων από το Ευρ/κό Συμβούλιο και το Ευρ/κό Κοινοβούλιο - αναγνωρίζουν τις συνδέσεις των επιμέρους τομέων δραστηριότητας του ΧΕΑΔ με το γενικό διεθνές δίκαιο και επιλύουν τυχόν προβλήματα από την παράλληλη ισχύ διεθνών και ευρωπαϊκών ρυθμίσεων 		
Προαπαιτούμενα	/	Συναπαιτούμενα	/
Περιεχόμενο Μαθήματος	<p>Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Θεμελιώδεις αρχές και λειτουργία του ΧΕΑΔ - Η αναβάθμιση του ρόλου των εθνικών κοινοβουλίων και ο στόχος της δημοκρατικής νομιμοποίησης - Πολιτικές Ασύλου και Μετανάστευσης - Προοδευτική δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ - Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις - Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις - Η αστυνομική συνεργασία μεταξύ των κρατών μερών στα πλαίσια του ΧΕΑΔ - Η ενδυνάμωση του ρόλου του ΔΕΕ και οι αυξημένες εξουσίες του 		
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	<p>Το μάθημα διδάσκεται εξ' ολοκλήρου διαδικτυακά μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας και με τη χρήση διαφόρων διαδικτυακών εργαλείων: εργαλεία επικοινωνίας (π.χ. τηλεδιασκέψεις, δωμάτια συνομιλιών), εργαλεία συνεργασίας (π.χ. φόρουμ συζήτησης, ιστολόγια, wikis), όπως επίσης και εργαλεία ανάπτυξης περιεχομένου (παρουσιάσεις με σημειώσεις, παρουσιάσεις με αφήγηση, διαδραστικές παρουσιάσεις). Οι σημειώσεις και παρουσιάσεις του μαθήματος είναι διαθέσιμα προς τους φοιτητές και τις</p>		

	<p>φοιτήτριες μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας σε συνδυασμό με εισηγήσεις για μελέτη αναγνωσμάτων (βιβλιογραφία). Οι φοιτητές/φοιτήτριες ενθαρρύνονται μέσω της πλατφόρμας και των ποικίλων τεχνολογικών εργαλείων να αλληλοεπιδρούν με τους συμφοιτητές και τις συμφοιτήτριές τους αλλά και με τον διδάσκοντα/ τη διδάσκουσα, με σκοπό να αποτελέσουν ενεργά μέλη της διαδικτυακής κοινότητας μάθησης που δημιουργείται μέσα στο πλαίσιο του μαθήματος. Κατά τη διάρκεια της θεματικής ενότητας, λαμβάνουν χώρα διαλέξεις μέσω της ειδικά διαμορφωμένης ηλεκτρονικής πλατφόρμας από τους διδάσκοντες/τις διδάσκουσες προκειμένου οι φοιτητές/φοιτήτριες να διευκολύνονται στην καλύτερη κατανόηση του εκπαιδευτικού υλικού. Επίσης, δίδονται διάφορες δραστηριότητες, στις οποίες καλούνται οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να συμμετέχουν. Οι διαλέξεις μέσω τηλεδιασκέψεων βιντεοσκοποούνται προκειμένου να παραμένουν διαθέσιμες στους φοιτητές και στις φοιτήτριες, στην ηλεκτρονική πλατφόρμα οποιαδήποτε στιγμή.</p>
Βιβλιογραφία	<p>Υποχρεωτική Βιβλιογραφία</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μ.-Ν. Μαρούδα & Β. Σαράντη, Το νέο δίκαιο Υποδοχής και ασύλου, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2020 2. M. Fletcher et al. (eds.), The European Union as an Area of Freedom, Security and Justice, Routledge 2019 3. Μ. Ανάγνου, Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης, Εκδ. Παπαζήσης 2014 4. Χριστιανός Βασίλειος (επιμ.), “Συνθήκη της ΕΕ & ΣΛΕΕ - Κατ' άρθρο Ερμηνεία”, εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2012 5. T. Hervey et al., Research Methodologies in EU and International Law, Hart Publishing 2011. <p>Συμπληρωματική/ Προαιρετική Βιβλιογραφία</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Β. Χριστιανός, Εμμ.-Ρ. Παπαδοπούλου, Εμμ. Περάκης, Εισαγωγή στο Δίκαιο της ΕΕ (Β' αναθεωρημένη έκδοση), Νομική Βιβλιοθήκη 2021 2. V. Moreno-Lax(ed.), Assessing asylum in Europe: Extra-territorial border controls & refugee rights under EU Law, OUP 2017 3. V. Mitsilegas et al. (eds.), Research Handbook on EU Criminal Law, Elgar 2016.

4. Δ. Αναγνωστοπούλου (εκδ.), *Εξελίξεις και προκλήσεις στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης : πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου στη μνήμη Δημητρίου Ευρυγένη*, Κέντρο Διεθνούς & Ευρωπαϊκού Δικαίου, Θεσσαλονίκη 2015

Συμπληρωματική/ Προαιρετική Αρθρογραφία

1. Peter Van Elsuwege and Femke Gremmelprez, Protecting the Rule of Law in the EU Legal Order: A Constitutional Role for the Court of Justice, *European Constitutional Law Review*, 16: 8–32, 2020
2. Mattias Wendel, Mutual Trust, Essence and Federalism – Between Consolidating and Fragmenting the Area of Freedom, Security and Justice after LM, *European Constitutional Law Review*, 15: 17–47, 2019
3. Elaine Fahey, The EU's Cybercrime and Cyber-Security Rulemaking: Mapping the Internal and External Dimensions of EU Security, *EJRR* 1|2014, pp. 46-60
4. Ch. Eckes, Area of Freedom Security and Justice: How the Outside Shapes the Inside, Diego Acosta Arcarazo & Cian C. Murphy (eds.), *EU Security and Justice Law: After Lisbon and Stockholm* (Hart, 2013)
5. Ch. Eckes, International Law as Law of the EU: The Role of the ECJ, στο: Enzo Cannizzaro, Paolo Palchetti and Ramses A. Wessel (eds), *International Law as Law of the European Union*, Martinus Nijhoff Publishers, 2011, pp. 353-377
6. Koen Lenaerts, The Contribution of The European Court of Justice to the Area of Freedom, Security and Justice, *ICLQ* vol 59, April 2010, pp 255–301
7. Matej Avbelj, Security and the Transformation of the EU Public Order, *German Law Journal*, Vol. 14, No 10, pp. 2057-2073
8. Oreste Pollicino, European Arrest Warrant and Constitutional Principles of the Member States: a Case Law-Based Outline in the Attempt to Strike the Right Balance between Interacting Legal Systems, *German Law Journal* Vol. 9, No 10, pp. 1313-1355
9. Allan Rosas, Justice in Haste, Justice Denied? The European Court of Justice and the Area of Freedom, Security and Justice, *Cambridge Yearbook of European Legal Studies*, Vol. 11, 2009, pp. 1-13
10. Sionaidh Douglas-Scott, The EU's Area of Freedom, Security and Justice: A Lack of Fundamental Rights, Mutual Trust and Democracy?

	Cambridge Yearbook of European Legal Studies, Vol. 11, 2009, pp. 53-85
Αξιολόγηση	<p>Οι φοιτητές/-τριες θα αξιολογηθούν με βάση τις ακόλουθες παραμέτρους. Πιο κάτω παρουσιάζονται οι μέθοδοι αξιολόγησης του μαθήματος μαζί με το ποσοστό (βαρύτητα σε σχέση και με τον τελικό βαθμό) για κάθε μέθοδο αξιολόγησης:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 1 βαθμολογούμενη εκπαιδευτική δραστηριότητα 10% 2. 2 εργασίες (2 X 20%) 3. Τελική εξέταση 50%
Γλώσσα	Ελληνική